

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm007096

Dane szczegółowe

Właściciel: **Jarkov**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **II Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono: **kujawsko-pomorskie**
Materiał awersu: **cynk**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **BGŁ**
Wytwórca: **GRABSKI Br. (Łódź)**
Średnica: **17.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●---**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2016-08-27 14:24**

Opis guzika btrm007096

Polski guzik wojskowy z lat 20-tych XX wieku

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej umieszczonego na gładkim tle.

Rewers sygnowany: B.G.Ł.

Guzik znaleziono w okolicach Bydgoszczy.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik był przeznaczony dla szeregowych żołnierzy, guzik nieregulaminowy, wzór z ok. 1922 roku. Odnotowane średnice to: 17 i 23 mm (tolerancja ± 1 mm). Po wejściu w życie nowego wzoru godła państwowego wprowadzono też nowy wzór guzika wojskowego, który znany jest jako wzór 1928.

Źródła

 [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

 [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)

 [Wikipedia.pl - Godło Rzeczypospolitej Polskiej](#)

 [Wikipedia.pl - Wojsko Polskie \(II RP\)](#)

Wytwórca: GRABSKI Br. (Łódź)

Bronisław Grabski (1891-1969), w 1921 roku założył zakłady przemysłowe produkujące m.in. guziki. Zakłady te mieściły się w Łodzi na ul. Zakątnej 59/61. Grabski był jednym z głównych producentów guzików dla Wojska Polskiego w okresie II Rzeczypospolitej (ok. 40 mln. szt.), artykułów strzeleckich, wyszkoleniowych, sprzętu do konserwacji broni, artykułów grawerskich (odznaki), artykułów fibrowych i skórzanych, hafciarskich i pasmanteryjnych oraz wszelkiego ekwipunku mundurowego i taborowego.

Ciekawostki

● W *Spisie abonentów Sieci telefonicznych Państwowych i Koncesjonowanych w Polsce (z wyjątkiem m. st. Warszawy) na 1939 r.*^[1], na stronie 946 podano adresy i numery telefonów Bronisława Grabskiego:

- do zakładu: ul. Pogonowskiego 59/61, tel. 1 38 53

- mieszkania: ul. Kopernika 6, tel. 1 61 83^[2].

● W 1936 roku zmieniono nazwę ulicy z Zakątnej na ulicę kapitana Stefana Pogonowskiego^[3] - bohatera wojny polsko-radzieckiej 1920 roku. W 1945 roku, z powodów politycznych, musiano powrócić do nazwy Zakątna, ale za to w 1993 roku ponownie przywrócono nazwę kpt. Pogonowskiego^[4].

● Oprócz sygnatur, na rewersie pojawiał się niekiedy rok produkcji (poniżej uszka), czasami był to pełny rok (np. 1934), a czasami tylko dwie ostatnie cyfry (np. 39). Powyżej uszka umieszczano kolejny numer matrycy - najczęściej w lustrzanym odbiciu.

● Na podstawie zarządzenia Przewodniczącego Miejskiej Komisji do spraw upaństwowienia przedsiębiorstw na m. Łódź z dnia 25 października 1946 r. ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Zarządu Miejskiego w Łodzi Nr. 10, poz. V. z dnia 18 grudnia 1946 r. zakłady Bronisława Grabskiego przeszły na własność państwa^[5], po jakimś czasie przemianowano je na Łódzkie Zakłady Przemysłu Guzikarsko-Galanteryjnego. Początkowo używano starych matryc rewersów, co za tym idzie na guzikach widniały jeszcze sygnatury Grabskiego, później zmieniono sygnatury na ŁZG wraz z kolejnym numerem matrycy - najczęściej w lustrzanym odbiciu (patrz: **ŁZG**)

Źródła

 ^[1][Spis abonentów Sieci telefonicznych Państwowych i Koncesjonowanych w Polsce \(z wyjątkiem m. st. Warszawy\) na 1939 r.](#)

 ^[2][Pozycja ^{\[1\]} - strona 946](#)

 ^[3][Wikipedia.pl - Stefan Pogonowski](#)

 ^[4][Wikipedia.pl - Polesie \(dzielnica Łodzi\)](#)

 ^[5][MONITOR POLSKI. Dziennik urzędowy RP. Warszawa, dnia 30 kwietnia 1948 r. - strona 6, pozycja 246](#)

 [Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988](#)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:38**